

ISRAEL - HVOR GÅR DU?

2

GUDS OPPRINNELIGE PLAN OG HENSIKT MED ISRAEL – DEL II.

Israel skulle være Guds tjener. Deres tjeneste skulle bestå i å *bringe* den kunnskap Gud hadde gitt dem i Sitt Ord — ut til alle verdens land og folk. Vi leste sist i Jes 51:5 — “**Min rettferd nærmer seg, min frelse bryter fram, mine armer skal hjelpe folkene** så de får sin rett. **Fjerne kyster håper på meg, de venter på min sterke arm.**” Israel skulle være et *lys for folkeslagene ved å fortelle dem at denne hjelpen nærmet seg*. Dette var grunnen til at Gud bad Kornelius om å sende bud på apostelen Peter. Gud ville nemlig opplyse denne mannen, og de som var samlet i hans hus om noe svært viktig!

1. Da Peter kom til den romerske offiseren Kornelius, var det ikke fordi *han* hadde en byrde for mennesker fra andre nasjoner! Det var Gud som hadde hørt Kornelius sin bønn, og gitt ham beskjed om å sende bud på apostelen. Ikke så underlig, for gjennom profeten Jesaja, hadde Gud sagt:

Jes 45:22

“Vend deg til meg og **bli frelst, hele du vide jord!** For jeg er Gud, og ingen annen.”

Peter innledet sin tale til Kornelius og de andre med å understreke at Gud ikke gjør forskjell på folk. Deretter gikk han rett på sak ved å gi dem de gode nyhetene om Jesus Kristus.

Apg 10:34-38

“Peter begynte da å tale: Nå forstår jeg virkelig at **Gud ikke gjør forskjell på folk, men tar imot enhver som frykter ham og gjør rett, hva folkeslag han enn tilhører**. Dere kjenner det ord han sendte til **Israels barn** med **evangeliet om fred ved Jesus Kristus, han** som er alles Herre. Dere vet om det som begynte i Galilea etter at Johannes hadde forkynt sin dåp, og som siden spredte seg over hele Judea, nemlig at **Jesus** fra Nasaret ble **salvet av Gud med Hellig Ånd og kraft**, og at **han** gikk omkring overalt og **gjorde godt og helbredet alle som var underkuet av djevelen**, for Gud var med **ham**.”

TJENEREN SOM FOLKESLAGENE VENTET PÅ

2. At Peter begynte med å fortelle denne ikke-jødiske forsamlingen om Jesus, var ingen tilfeldighet. Beskrivelsen av hans virke er sammenfallende med det som ble forutsagt ved profeten Jesaja.

Jes 42:1

“Se, **min tjener** som jeg støtter, **min utvalgte** som **jeg har behag i**. Jeg har **lagt min Ånd på ham, han skal bringe retten ut til folkene.**”

De i Israel som var sitt ansvar bevisst, var sikkert spent på hvem dette kunne være! Hans misjon var svært lik den *de* hadde som en *nasjonal menighet*, nemlig å være en tjener som skulle arbeide for folkene! Legg merke til hvordan Markus skildrer det som skjedde i det Jesus tok fatt på sin tjeneste. Det ligner på det du nettopp leste i Jes 42:1.

Mark 1:9-11

“På den tid kom **Jesus** fra Nasaret i Galilea og ble **døpt** av Johannes i Jordan. Straks han steg opp av vannet, så han at himmelen åpnet seg og **Ånden kom ned over ham som en due**. Og det lød en røst fra himmelen: “**Du er min Sønn, den elskede. I deg har jeg behag.**”

3. Profeten Jesaja fortsatte med å fortelle om hvilken respekt, forsiktighet og omsorg denne “tjeneren” skulle ha for selv de svakeste i samfunnet!

Jes 42:2-3

“**Han** skal ikke skrike og ikke rope og ikke la sin røst bli hørt på gaten. **Han skal ikke bryte et knekket rør og ikke slokke en rykende veke**. Med troskap skal **han føre retten ut.**”

En kan ikke annet enn å bli forundret over hvor nøyaktig dette beskriver Jesus sin måte å arbeide på!

4. At denne “tjeneren” skulle ha en “lære” som skulle føres ut til alle folkeslag, var heller ingen hemmelighet for de som kjente til hva profeten Jesaja hadde skrevet.

Jes 42:4

“**Han** skal ikke bli utmattet og ikke bryte sammen, før **han** har **utbredt retten på jorden**. **Fjerne kyster venter på hans lære.**”

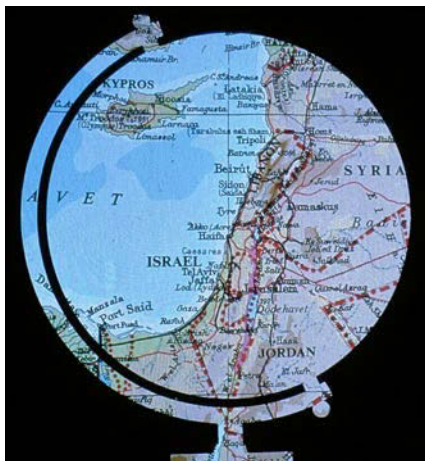
Forsamlingen hos Kornelius representerte de fjerne kyster som ventet på hans lære. Dette var også grunnen til at Peter talte slik han gjorde. Følgende vers fra Matteus viser at Jesus stod for en lære som er beregnet på alle folkeslag.

Matt 28:18-20

“Da trådte **Jesus** fram og talte til dem: “Meg er gitt all makt i himmel og på jord. **Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler**, idet dere **døper** dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og **lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere**. Og se, **jeg** er med **dere** alle dager **inntil verdens ende.**”

EN TJENER MED EN STRATEGISK PLASSERING

5. Gud hadde “strategi” i tanke da han ga Israels menighet sin geografiske plassering. Det skulle være lett for andre folkeslag å komme i kontakt med hans tjenestefolk. Meningen var at Israels menighet skulle være positive *eksempler* for andre folkeslag.

Esek 5:5-6

“Så sier Herren Gud: **Denne byen, Jerusalem**, har jeg satt **midt iblant folkeslagene** og lagt **landene omkring den**. Men **folket der satte seg opp mot mine lover** og ble **mer ugudelige enn de andre folkene**; **de trosset mine forskrifter mer enn landene omkring**. For **de forkastet mine lover og fulgte ikke mine forskrifter.**”

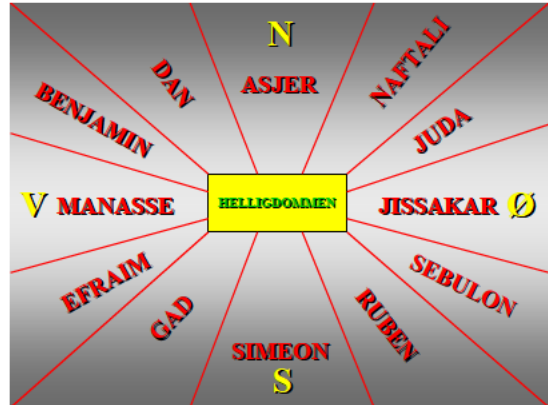
Det gikk ikke slik Gud hadde ønsket. Abraham var riktignok deres stamfar, men de hadde ikke den samme respekten for Guds lover og forskrifter som han hadde hatt. Heller ikke den samme tro. På samme måte som Gud la andre folkeslag omkring Israel, så la

han også Israels 12 stammer rundt sin helligdom. Dette kom svært tydelig til uttrykk i den instruksjonen som Gud gav til Moses om hvordan Israel skulle slå leir med helligdommen som deres midtpunkt.

4 Mos 2:1-3

“Herren sa til Moses og Aron: **Israelittene** skal ligge i leir, hver under sitt banner og sin families merke. **Leiren** skal ligge **omkring møteteltet**, et stykke fra det. På forsiden, mot **øst**, skal Judas hær ligge, avdeling for avdeling. ...”

6. **Helligdommen** var en fremstilling av Guds frelsesplan for hele menneskeheten. Den skulle være både “et bønnens hus for alle folk,” og et undervisnings senter. I området tett rundt **helligdommen**, skulle Israels menighet holde til. Omkring dem igjen, skulle folkeslagene bo.

5 Mos 32:8-9

“Da Den Høyeste gav **folkeslagene land** og **skilte menneskene fra hverandre**, satte han **grenser mellom folkene etter tallet** på Israels sønner. Herrens del ble **hans eget folk**, Jakob ble **hans arvelodd**.”

Det ser ut som at Gud har delt verden opp i tolv soner. (Etter tallet på Jakob/Israels tolv sønner). Kanskje det var meningen at hver stamme skulle få sin sone/sektor i verden som de skulle virke for. Skissen ovenfor viser hvordan Gud plasserte de 12 stammene omkring **helligdommen**, da de var på vandring i ødemarken. Tre stammer **øst** for **helligdommen**, tre i **sør**, tre i **nord** og tre i **vest**. Kanskje Dan-stammens sektor inkluderte nordboerne i de “Skandinaviske områder.” I så fall skulle Dans stamme misjonere hos vikingenes stamfedre og fortelle dem om Skaperens allmakt og godhet!

7. Det er interessant hvordan det samme sektorprinsippet går igjen i Det Nye Jerusalem. Denne byen er universets hovedstad — stedet der Bibelen sier at Gud bor. En gang i fremtiden, skal denne enorme byen plasseres her på jorden. Mer om *det* siden!

Åp 21:10-13

“I Ånden førte han meg opp på et stort og høyt fjell og viste meg **den hellige by Jerusalem**. Den kom ned fra himmelen, fra Gud. Den hadde **Guds herlighet**, og den strålte som den skjønneste edelsten, som krystallklar jaspis. Den hadde en stor og høy mur med **tolv** porter, og tolv engler stod ved portene, og **navnene på Israels tolv stammer** var skrevet der. Tre porter vendte mot **øst**, tre mot **nord**, tre mot **sør** og tre mot **vest**.”

ISRAEL SKULLE VITNE OM SKAPEREN

8. Vi innledet dette studie med å se hvordan Jes 42:1-4 forteller om Ham som skulle komme til Israel og hvordan hans lære skulle tas ut til hele verden. De neste par vers forteller oss noe vesentlig om Gud, en detalj som skulle stå sentralt i Israel menighetens forkynnelse.

Jes 42:5-6

“Så sier **Herren Gud**, som **skapte himmelen** og spente den ut og **bredte ut jorden med alt som gror der**, han som **gir livspust til menneskene på jorden**, og ånd til dem som ferdes på den: Jeg, **Herren**, har kalt **deg** i rettferd og grepet din hånd. Jeg har formet **deg** og gjort **deg** til **en pakt** for **folkene**, til **et lys** for **folkeslagene**.”

Gud som himmelens og jordens Skaper, skulle stå helt sentralt i Israel menighetens forkynnelse og undervisning overfor folkeslagene. Det er denne egenskap, evnen til å *skape* som gjør Ham til Gud. Det var aldri Guds mening at Israel skulle holde denne opplysningen for seg selv!

Jer 10:10-12

“Men Herren, han er i sannhet Gud, en levende Gud og en evig konge. Jorden skjelver for hans harme, folkene kan ikke holde ut hans vrede. Så skal dere si til dem: “De guder som ikke skapte himmel og jord, skal forsvinne fra jorden og ikke finnes under himmelen.” Herren skapte jorden med sin kraft, han grunnla fastlandet i sin visdom og utspente himmelen med kyndig hånd.”

GT ble skrevet på hebraisk. Disse vers 11-12 er på arameisk, datidens internasjonale språk. Med andre ord: Dette er en melding som gjelder for flere enn bare Israel! Som nevnt: Det er Guds Skapermakt som faktisk gjør ham vår tilbedelse verdig.

Jes 45:18

“Ja, så sier Herren, himmelens skaper, han, den eneste Gud, som skapte jorden og formet den og gjorde dens grunnvoller faste, som ikke skapte den øde og tom, men laget den slik at folk kunne bo der: Jeg er Herren, det er ingen annen.”

9. Israels menighet skulle ikke legge skjul på at deres Gud var den *eneste*, og heller ikke *hvorfor* Han var større enn alle andre såkalte guder! Israel skulle være jordens navle. Herfra skulle sangen om Gud — himmelens og jordens *skaper*, tone ut til alle verdens land og folk. Etter hvert skulle hele jorden ta del i sangen om Skaperens herlighet, makt og prakt. Alt dette kom til uttrykk i hans tempeltjeneste.

Salm 96:1-6

“Syng en ny sang for Herren! Hele jorden, syng for ham! Syng for Herren, pris hans navn, forkynn fra dag til dag hans frelse! Fortell blant folkeslag om hans herlighet, blant alle folk om hans under! Ja, stor og høylovet er Herren, mer fryktinngytende enn alle guder. Alle folkenes guder er ingenting verd. Det var Herren som skapte himmelen. Høyhet og herlighet er foran ham, det er makt og prakt i hans tempel.”

Israels kong David ga klart uttrykk for at han forstod hvilken rolle hans folk, Israel hadde å utføre overfor resten av verden — når det gjaldt å gjøre Skaper/Kongen kjent.

1 Krøn 16:23-31

“Syng for Herren, hele jorden, forkynn fra dag til dag hans frelse! Fortell blant folkeslag om hans herlighet, blant alle folk om hans under! Ja, stor og høylovet er Herren, mer fryktinngytende enn alle guder. Alle folkenes guder er ingenting verd. Det var Herren som skapte himmelen. Høyhet og herlighet er foran ham, det er makt og glede på hans hellige sted. Gi Herren ære og makt, gi ham ære og makt, alle folkestammer! Gi Herren den ære hans navn skal ha, tre fram for ham med offergaver. Bøy dere ned for Herren og tilbe ham i hellig skrud! Skjelv for hans åsyn, hele jorden! Fast står verden, den kan ikke rokkes. Himmelen skal glede seg, jorden skal juble; de skal fortelle blant folkene: Herren er konge.”

10. Det finnes mange salmer i Israel menighetens “sangbok” som lovpriser Skaperens fortreffelighet. Vi skal nå legge merke til *hvem* disse sangene *egentlig* handler om:

Joh 1:1-3.14

“I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham; uten ham er ikke noe blitt til av alt som er til. (v. 14) Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, og vi så hans herlighet, den herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet.”

Sammenhengen som disse versene er tatt fra, gjør det klart at Jesus var den aktive agent i forbindelse med skapelsen. Den samme opplysningen blir dessuten gitt her:

Heb 1:2

“Men nå, da de siste tider er kommet, har han talt til oss gjennom **Sønnen**. **Ham** har **Gud** innsatt som arving over alle ting, for **ved ham skapte han verden**.”

Tallet på dem som tror på Bibelens beretning om skapelsen blir stadig mindre. De fleste smiler overbærende når noen mener at Jesus er himmelens og jordens skaper.

ISRAEL-MENIGHETEN OG GUDS LOV

11. I Esek 5:5-6 leste vi hvordan Gud la folkeslagene omkring Israel i den hensikt at hans menighet skulle være et eksempel for dem. Men slik gikk det ikke. Israel-menigheten glemte Guds bud og forskrifter til den grad at de oppførte seg verre enn dem de var satt til å undervise. De glemte at deres rett til landet var knyttet opp til hvordan de stilte seg overfor Guds bud og forskrifter.

5 Mos 4:1-2

“Så hør nå, **Israel**, på de forskrifter og bud som jeg **lærer dere**! Dem skal **dere** holde, **så dere** kan **få leve og komme og innta det landet** som **Herren, deres fedres Gud**, vil gi **dere**. **Dere skal ikke legge noe til** det jeg befaler **dere**, **og ikke trekke noe ifra**, men holde de budene **fra Herren deres Gud** som jeg gir **dere**.”

Det var ikke Moses som hadde forfattet dette lovverket, slik vi ser av følgende vers:

5 Mos 4:12-14

“**Herren talte** til dere ut av ilden. Dere hørte ordene, men så ingen skikkelse. Det var bare en røst dere hørte. **Han kunngjorde dere** sin pakt, som han bød **dere** å **holde**, de ti bud, og **han skrev** dem på to steintavler. Herren bød meg den gang å **lære dere** de forskrifter og bud som **dere** skal **leve etter i det landet dere** er på vei til for å **legge under dere**.”

12. Det var ikke Guds mening at forskriftene og de ti bud — hans pakt, bare skulle gjelde som lov og rett innen Israels grenser. Dette blir gjort klart i det vi nå skal lese.

5 Mos 4:5-8

“Se, jeg har **lært dere** forskrifter og bud, slik som Herren min Gud har pålagt meg, for at **dere skal leve etter dem i det landet dere** nå går inn i for å **legge under dere**. Dere skal legge vinn på å leve etter dem; da vil **andre folk holde dere for å være kloke og forstandige**. Når **de hører** alle disse forskriftene, vil **de** si: “Så klokt og forstandig det er, dette store folket!” Hvor fins det et folk, om aldri så stort, som har en gud som er sitt folk så nær som **Herren vår Gud** er **oss**, hver gang vi kaller på ham? Og fins det noe **stort folk** som har så **rettferdige** forskrifter og bud som hele den loven jeg legger fram for dere i dag?”

Jes 56:1-3

“Så sier Herren: Hold lov og rett og gjør det som rett er! For **min frelse er nær**, den **kommer**, og **min rettferdighet** skal **åpenbares**. **Salig er den** som gjør det jeg vil, **hvert menneske** som står fast ved det, så han holder sabbaten [bud # 4 i Bibelens 10 budrekke] og **ikke vanhelliger** den, og vokter sin hånd fra å gjøre noe ondt. **Den fremmede** som har **sluttet seg til Herren**, **skal ikke si**: “**Herren vil skille meg ut fra sitt folk...**”

Legg merke til hvordan Bibelens 4. bud knyttes opp til troen på Skaperen:

2 Mos 20:10-11

“Men den sjuende dagen er sabbat for Herren din Gud. Da skal du ikke gjøre noe arbeid, ...For på seks dager skapte Herren himmelen, jorden og havet og alt som er i dem; men den sjuende dagen hvilte han. Derfor velsignet Herren hviledagen og lystet den hellig.”

Guds ti bud var ikke forbeholdt jødene. De skulle la “de andre/fremmede” få høre dem. Disse menneskene kunne deretter slutte seg til Herren og anerkjenne Ham som sin Skaper ved å helligholde hans hviledag i tråd med hans 4. bud. Det vil si på samme dag som Israel-menigheten. De skulle ikke ha noen form for mindreverdighets kompleks, og tro at de var noe mindre: “Guds folk” enn jødene.

13. Guds hensikt var ikke å holde andre folkeslag utestengt fra sin Israel-menighet. Tvert imot! Hensikten var at de skulle lære å gjøre som hans folk. Da skulle de bygges opp slik at de ble en del av hans folk/menighet.

Jer 12:14-16

“Så sier Herren om alle de onde grannfolk som forgriper seg på det landet jeg har gitt mitt folk Israel til odell og eie: Jeg rykker dem opp fra deres jord, og Judas ætt rykker jeg opp midt iblant dem. Men siden, etter at jeg har rykket dem opp, vil jeg forbarme meg over dem igjen og føre dem tilbake, hver til sin odell og sitt land. Og hvis de [folkeslagene] da virkelig lærer å gjøre som mitt folk, så de sverger ved mitt navn og sier “så sant Herren lever”, likesom de før lærte mitt folk å sverge ved Ba'al, da skal de bygges opp igjen midt iblant mitt folk.”

14. Paulus støtter også tanken om at Israel-menigheten skulle undervise andre folkeslag om Guds vilje, slik den kommer til uttrykk i de 10 bud:

Rom 2:17-22

“Og nå, du som kaller deg jøde: Du stoler på loven og er stolt av din Gud, du kjenner hans vilje og kan avgjøre hva som er det rette, fordi du er opplært i loven. Du er viss på at du kan veilede de blinde, være et lys for dem som er i mørket, oppdra de uforstandige og være lærer for de umodne, fordi du i loven har det fullkomne uttrykk for kunnskap og sannhet. Du som vil være lærer for andre, lærer du ikke deg selv? Du som forkynner at en ikke skal stjele [bud # 8 i Bibelens 10 bud-rekke], stjeler du selv? Du sier at en ikke skal bryte ekteskapet [bud # 7 i Bibelens 10 bud-rekke], men gjør du det selv? Du avskyr avgudene [i tråd med bud # 1 og 2 i Bibelens 10 bud-rekke], men plyndrer du templene deres?”

15. En og samme lov skulle gjelde både for jøder og for andre folkeslag som ble med i Israel-menigheten. Dette ser vi av følgende skriftsteder:

2 Mos 12:19

“I sju dager må det ikke finnes surdeig i husene deres. Hver den som spiser syret brød, skal utryddes av Israels menighet, enten han er innflytter eller født og fostret i landet.”

Her ser vi tydelig og klart at både jøder og ikke-jøder kunne være med i den samme Israels menighet. Begge kunne jo “utryddes” av den menigheten — hvis ikke loven som regulerte påske høytiden ble fulgt! Både jøder og ikke-jøder skulle stå likt for Herren.

4 Mos 9:14

“Når en innflytter som bor hos dere, vil holde påske for Herren, skal han også følge de lover og forskrifter som gjelder for høytiden. En og samme lov skal gjelde for alle, både for innflytteren og for den som er født i landet.”

4 Mos 15:15

“Det skal være en og samme lov for dere og for innflytterne som holder til hos dere, en evig lov fra slekt til slekt. Dere og innflytterne skal stå likt for Herren.”

16. Følgende vers fra profeten Jesaja viser med all tydelighet at Gud forventer det samme av jøder — samt av alle andre folkeslag. De må ha den samme respekt for *hans* lov, bud og forskrifter. Alle vil bli holdt ansvarlig for hvordan de stiller seg til *Guds* Lovverk.

Jes 24:3-6

“Øde, ja, øde skal jorden bli, den skal herjes og plyndres; for dette ord har Herren talt. Jorden sturer og visner, verden visner og tæres bort, både himmel og jord sykner hen. Jorden er blitt vanhelliget av dem som bor på den; for de har overtrådt lover, satt forskrifter til side og brutt den evige pakt. [Den evige pakt = de ti bud slik vi så i 5 Mos 4:13]. Derfor skal forbannelse fortære hele jorden; de som bor på den, må bøte for sin skyld”

Fork 12:13-14

“Til sist kan det hele samles i dette: Frykt Gud, og hold hans bud! Det bør alle mennesker gjøre. For Gud skal dømme hver gjerning, holde dom over alt som er skjult, enten det er godt eller ondt.”

JESU UNDERVISNING ANGÅENDE RESPEKT FOR GUDS LOV

17. Vi skal avslutte dette studiet med å se litt på hva Jesus hadde å si med hensyn til Guds lov. Dette fordi det er *hans* lære de fjerne kyster venter på. Det var hans lære Peter kom og forkynte for de som var samlet hos offiseren Kornelius.

Matt 5:17-18

“Tro ikke at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene! Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. Sannelig, jeg sier dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel i loven forgå – før alt er skjedd.”

Jesus lar oss ikke være i tvil om hvordan folk flest vil stille seg til Guds bud og forskrifter før himmel og jord forgår:

Matt 24:12

“Og fordi lovløsheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald hos de fleste. Men den som holder ut helt til slutt, han skal bli frelst. Og evangeliet om riket skal forkynnes i hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme.”

18. Den lovløshet som vi leste om i Jes 24:3-6, er den samme som Jesus referer til i det som nettopp ble lest. I mellomtiden må de gode nyhetene bringes ut til alle folkeslag!

Matt 28:18-20

“Da trådte Jesus fram og talte til dem: “Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.”